

Nemndsvedtak i sak 2025/17

Klager: [A]

Innklaget: Viken Skog SA

Saken gjelder

Krav om innsyn i rapporter fra befaring og takst av tiurleiker på Ringerike og i Buskerud, utarbeidet av biologiske rådgivere på oppdrag fra Viken Skog SA.

Saksgang

Klager har fremmet to informasjonskrav til Viken Skog SA:

- a)** Rapport fra befaring og takst 6. mai 2025 av tiurleik «Leikmyr» på Ringerike, utarbeidet av biologisk rådgiver Mats Finne.
- b)** Alle rapporter fra befaringer og takst av tiurleiker utført av biologiske rådgivere i 2025 på oppdrag fra Viken Skog i Buskerud

Klager sendte informasjonskrav a) og b) i e-post av henholdsvis 01.06.2025 og 08.07.2025.

Informasjonskrav a) ble purret av klager den 08.07.2025. Viken Skog SA svarte på informasjonskrav a) og b) i e-post av 09.07.2025.

Klager svarte i e-post av 11.07.2025.

Klager sendte 23.07.2025 en klage til Klagenemnda for miljøinformasjon.

Sekretariatet for klagenemnda orienterte Viken Skog om klagen i brev av 18.09.2025 og ga Viken Skog anledning til å gi tilsvaret.

Advokat Mari Klungsøyr Kristiansen (Advokatfirmaet Hjort AS) ga tilsvaret på vegne av Viken Skog i brev av 09.10.2025.

Klager har gitt kommentarer til tilsvaret i brev av 16.10.2025.

Sekretariatet ga Viken Skog ved advokat Mari Klungsøyr Kristiansen frist til å komme med ytterligere merknader innen 24.10.2025. Viken Skog svarte kort, med kun en presisering om antall rapporter som er relevante for å svare ut informasjonskrav b) i e-post av 24.10. 2025.

Klagers anførsler

Klager oppfatter at Viken Skog ikke ønsker å utlevere rapportene og mener Viken Skog plikter å utlevere alle rapportene i informasjonskrav a) og b).

Klager viser til Klima- og miljødepartementets veileder til miljøinformasjonsloven hvor det står følgende under punkt 3.6:

Den som får et krav om innsyn kan selv vurdere hvordan informasjonen skal gis ut, for eksempel om informasjonen finnes i dokument eller offentlige registre. Men hvis kravet gjelder miljøinformasjon i et eller flere bestemte dokumenter, følger det av miljøinformasjonsloven § 13 første ledd og § 18 første ledd at det er disse som skal gis ut hvis det er de som vil besvare kravet (med mindre det kan unntas). (se KMI 2018/12 Viken Skog SA38 og KMI 2018/12B Viken Skog SA39).

Videre henviser klager til følgende tillegg som kom inn i kravpunkt 10 i PEFC¹ ved siste revisjon: "Ved å være sertifisert gir skogeier sertifikatholder rett og plikt til å følge opp lovlige fremsatte krav om miljøinformasjon som sertifikatholder besitter, på vegne av skogeier."

Klager er ikke enig med Viken Skog i at han har fått alt relevant innhold. Klager mener det følger av loven og KLDs veileder at Viken Skog er pliktig til å utlevere selve rapporten. Det er også først på den måten det er mulig å forsikre seg om at man får alt relevant innhold. Han viser til de saker som KLDs veileder har lenke til og som Viken Skog har tapt i klagenemnda.

Med samme begrunnelse mener han at Viken Skog plikter å utlevere de etterspurte rapportene i informasjonskrav b) og at anførselen til Viken Skog om at informasjonskrav b) er for generelt utformet, må avvises. Han viser til at det ikke har vært problemer med å få slike rapporter fra andre selskaper og at det oppleves unødvendig med disse omkampene, jf. tidligere saker mot Viken Skog.

Klager opplyser at han i over 25 år selv har arbeidet med kartlegging av naturverdier i Buskerud, og siden 2015 også med kartlegging av tiurleiker. Kartleggingsdata har blitt rapportert vederlagsfritt til Viken Skog SA og andre tømmersekskaper. Fra 2017 har rapporteringen vært systematisert og tilpasset selskapenes kartsystemer. I perioden 2017–2025 har klager selv rapportert inn 218 tiurleiker, hvorav ca. 75 % er fra kommunene Flesberg, Modum, Ringerike og Sigdal. De resterende 25 % er fordelt på 11 andre kommuner. Mesteparten av kartleggingen i Ringerike, som utgjør ca. 40 % av materialet, ble gjennomført som et privat prosjekt i 2020–2024 av en gruppe storfuglinteresserte ledet av en kollega og klager. Klagers rolle var bl.a. å digitalisere leikområdene og rapportere til tømmersekskapene.

Klager forklarer at når det planlegges hogst inn mot en tiurleik er det relativt vanlig at skogeier/tømmersekskap engasjerer en biolog hvis rolle vil være å kontrollere kartleggingen og gi føringer for hogst i tråd med kravpunkt 25 i PEFC N02.

Klager understreker at innsyn i biolograpportene er viktig for å få oversikt over hvilke leiker som berøres av hogst, kunne gi innspill før hogst gjennomføres og kontrollere om biologens råd faktisk følges i praksis. Klager oppgir at bare den fullstendige rapporten gir tilstrekkelig informasjon for dette formålet.

Klager påpeker at det er praktisk umulig å rette informasjonskrav til skogeier, da det ikke er kjent hvilke skogeiere som er involvert. Denne informasjonen er det tømmersekskapene som har. I praksis

¹ [NORSK PEFC SKOGSTANDARD](#)

er det ofte de som administrerer og gjennomfører hogsten. Ifølge klager gjelder informasjonskrav b) for Buskerud fylke, subsidiært begrenset til de leiker han selv har rapportert inn. Klager antar at antallet relevante biologirapporter er lavt, og at det derfor ikke burde være ressurskrevende for Viken Skog å fremskaffe disse, særlig ettersom selskapet antas å ha et digitalt arkiv.

Innklagedes anførsler

Viken Skog bestrider at klageren har rett på oversendelse av de aktuelle rapportene i informasjonskrav a) og b) og mener at klagen ikke bør tas til følge. Etter Viken Skogs oppfatning tilfredsstiller deres svar kravene i miljøinformasjonsloven. Det sentrale er at klageren ikke har spesifisert hvilke opplysninger informasjonskravet gjelder.

Det opplyses at Viken Skog innehar et såkalt gruppesertifikat etter PEFC-standarden. Norsk PEFC-standard er en bransjestandard som gjelder for de fleste skogeiendommene i Norge. Standarden skal sikre at alle i praktisk skogbruk skal følge relevant nasjonalt regelverk, og gir blant annet krav om å ivareta mangfoldet av økosystemer i skog og opprettholde grunnlaget for levedyktige populasjoner av arter som naturlig hører hjemme i Norge. Overholdelse av PEFC-standarden er blant annet nødvendig for å sikre markedsadgang for tømmeret. Kravene i PEFC-standarden er, på tilsvarende måte som kravene i skogbrukslova med tilhørende forskrift, rettet mot skogeieren, men Viken Skog innehar som nevnt et gruppesertifikat.

Som sertifikatholder er Viken Skog pålagt å ha omfattende rutiner for å kontrollere at skogeier følger norsk lov og de sertifiseringskravene som går utover lovkravene. Blant annet ved planlegging og gjennomføring av hogst på oppdrag for skogeiere, må det derfor innhentes informasjon slik at kravene i PEFC-standarden og nasjonalt regelverk overholdes. Offentlige databaser utgjør en særskilt viktig kunnskapsbase.

PEFC-standardens kravpunkt 25 inneholder krav om hensyn til tiurleik. Her fremgår blant annet at skogeier før hogst skal sjekke med alle relevante kilder for å få kunnskap om tiurleiker, at skogeier er forpliktet til å forholde seg til all mottatt informasjon og at det skal utarbeides en egen plan for tiurleik med flere enn 15 spillende tiurer.

Som ledd i overholdelsen av kravpunkt 25 må derfor skogeier innhente informasjon om størrelsen på tiurleiker i sitt område. Tiur er imidlertid ikke en rødlistet art, og det finnes ikke noen offentlig database over hvor tiurleiker pågår. Kommunen kan ha viltkart, men det kan også finnes tiurleiker man ikke har kjennskap til.

I flere tilfeller har Viken Skog, på vegne av og på oppdrag fra skogeier, bestilt en rapport fra biologisk rådgiver for å kartlegge omfanget av tiurleik i et område. I slike tilfeller ordner altså Viken Skog med det praktiske rundt bestilling av rapporten. I tillegg kan skogeier selv bestille rapport fra biologiske rådgivere for å få kartlagt omfanget tiurleik i et område, uten at Viken Skog er involvert i dette, men skogeier må sende disse rapportene til Viken Skog før planlegging av en eventuell hogst. I begge tilfeller gjelder likevel rapporten skogeiers eiendom og/eller virksomhet. Det nevnes for ordens skyld at Viken Skog tidvis også mottar rapporter fra andre, for eksempel fra miljøorganisasjoner eller personer tilknyttet disse, hvor Viken Skog etter undersøkelsesplikten skal vurdere tilgjengelig miljøinformasjon.

Viken Skog anfører prinsipalt at miljøinformasjonsloven gir rett til miljøinformasjon (faktiske opplysninger og vurderinger), ikke til konkrete dokumenter, og viser til at klagerens krav er formulert som dokumentinnsyn, og ikke som krav om miljøinformasjon. Etter mil. § 16 første ledd, jf. § 2, kan

det bes om å få oversendt «miljøinformasjon», ikke konkrete dokumenter. Viken Skog viser til at mil. § 18 andre ledd angir at informasjonen som utleveres skal være «dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for». Kravet om at informasjonen skal være dekkende, har i særskilte tilfeller gitt grunnlag for at virksomheter har blitt pålagt å levere ut konkrete dokumenter e.l., jf. bl.a. KMI-2018-12B (som vist til av klageren) samt nevnte HR-2010-562-A (avsnitt 53). Det sentrale i disse tilfellene er at informasjonen ikke hensiktsmessig kan leveres ut på annen måte.

Selv om klageren har fremsatt et informasjonskrav han ikke har grunnlag for etter miljøinformasjonsloven, har Viken Skog valgt delvis å imøtekomme kravet. Viken Skog har samtidig pekt på hvordan klageren kan utforme informasjonskravene i tråd med miljøinformasjonsloven. Når det gjelder krav a), tolket Viken Skog klagerens krav om innsyn i rapporten til å gjelde informasjon om «feltarbeidet, funn og konklusjoner om kartleggingen av leiken». I e-post av 09.07.2025 svarer Viken Skog følgende på informasjonskrav a) om Leikmyr:

Der ble resultatene lagt fram for skogeierne nylig. Arbeidet og rapporten er bestilt av skogeierne potensielt berørt av leiken. Selve rapporten er derfor skogeiernes eiendom, og ikke et dokument jeg kan levere ut. Miljøinformasjonsloven er ikke en lov som omhandler utlevering av dokumenter, men du har krav på relevant informasjon i den, som vi skal lever ut på skogeiers vegne. Vi ønsker å levere ut tilstrekkelig informasjon for å besvare på spørsmål rundt miljø, som her er tolket som innsyn i feltarbeidet, funn og konklusjoner om kartlegging av leiken. Kravet om Miljøinformasjon blir derfor imøtekommet her gjennom et sammendrag av rapporter med alt av relevant innhold:

Feltarbeidet ble utført 5.-6. mai av Mats Finne sammen med x og x. De ankom området på ettermiddagen og gjennomførte først en grundig gjennomgang av terrenget for å identifisere spillplasser basert på sportegn som møkk, fjør og vegetasjonsslitasje. Deretter overnattet de i kamouflasjetelt plassert på ulike deler av leiken for å observere tiurens aktivitet både om kvelden og morgenen. Etter morgenspillet ble området undersøkt på nytt for å bekrefte og supplere observasjonene.

Under befaring ble det registrert sportegn etter tiur på 13 ulike steder, men kun 10 av disse ble vurdert som aktive spillplasser. Tre steder hadde lite fersk møkk og ble derfor ikke regnet med som faste spillplasser. Direkte observasjoner morgenen etter viste åtte spillende tiurer, og observatørene vurderte at de dekket området godt, med en mulig feilmargen på en til to individer. Det ble også påpekt at sportegn kan overvurdere antallet, særlig siden yndgre tiurer bruker flere leiker, mens direkte observasjon kan undervurdere dersom enkelte individer ikke blir sett eller hørt.

Basert på både sportegn og direkte observasjoner konkluderes det med at leiken i 2025 har mellom åtte og ti faste spillende tiurer. I tillegg er det sannsynlig at enkelte yngre fugler besøker leiken i perioder, uten å være faste. Det ble også observert at leikens spillområde har flyttet seg noe (omtrent 200 meter) nordover siden 2021. Område rundt leiksentrum der det burde tas ekstra hensyn ble gjennomgått og forklart i tråd med generelle veileder for hogst i og ved tiurleiker, tidligere utdelt.

Viken Skog mener de har forsøkt å imøtekomme kravet ved å gi relevant informasjon, men klager har ikke spesifisert hvilke opplysninger han mener mangler. Etter at klager den 11. juli 2025 ga uttrykk for at svaret ikke var tilstrekkelig, ba Viken Skog han spesifisere hvilke opplysninger han mente manglet. Viken Skog mottok aldri en slik spesifisering.

Subsidiært mener Viken Skog at informasjonen ikke gjelder Viken Skogs virksomhet, jf. mil. § 16 første ledd og viser til at Viken skog er et

samvirkeforetak som tilbyr tjenester til skogeiere, men er ikke skogeier selv. Miljøinformasjonsloven pålegger kun informasjonsplikt om forhold ved egen virksomhet. Rapportene gjelder skogeiernes eiendom og virksomhet, ikke Viken Skogs. Kravet må derfor rettes til skogeierne.

Slik Viken Skog ser det, omhandler ikke informasjonen i de etterspurte rapportene informasjon om deres virksomhet. I følge KLDs veileder, har skogeierandelslag som utgangspunkt ikke informasjonsplikt om miljøforhold hos den enkelte skogeier. Etter Viken Skogs syn har derfor denne saken paralleller med forholdene i KMI-2009-3 (Havass Skog) og KMI-2009-5B (Glåmdal Tre), hvor nemnda i begge tilfeller kom til at kravet måtte rettes mot skogeier.

Selv om Viken Skog som sertifikatholder er pålagt å ha omfattende rutiner for å kontrollere at skogeier følger lovverket og de sertifiseringskravene som går utover lovkravene, jf. punkt 2, innebærer ikke dette at miljøinformasjonen Viken Skog er i befatning med, dermed er miljøinformasjon som knytter seg til Viken Skogs virksomhet og som de etter mil. § 9 plikter å ha kunnskap om. Det understrekes i den anledning at sertifiseringsordningen er en frivillig ordning. De kravene som stilles til Viken Skog som sertifikatholdere, påvirker ikke de kravene som stilles til Viken Skog etter miljøinformasjonsloven.

I klagen er det vist til følgende tillegg i kravspunkt 10 første ledd siste setning i PEFC-standard:

Ved å være sertifisert gir skogeier sertifikatholder rett og plikt til å følge opp lovlige fremsatte krav om miljøinformasjon som sertifikatholder besitter, på vegne av skogeier.

Etter Viken Skogs syn, underbygger standardens valg av formulering – «på vegne av skogeier» – at miljøinformasjonen omhandler skogeiernes virksomhet, og at det er dit kravet skal rettes. At Viken Skog gjennom den frivillige standarden er gitt rett og plikt følge opp henvendelser som rettes mot skogeiere, innebærer imidlertid ikke at Viken Skog dermed er pålagt etter miljøinformasjonsloven å svare ut henvendelser som direkte omhandler skogeiers virksomhet.

Viken Skog bemerker videre at de faktiske forholdene i denne saken skiller seg fra forholdene i KMI-2018-12, hvor nemnda ved dissens 4-2 kom til at det aktuelle informasjonskravet gjaldt forhold ved Viken Skogs virksomhet. I KMI-2018-12 var det fremsatt informasjonskrav knyttet til faktiske opplysninger og vurderinger om en bestemt MiS-figur (miljøfigur) i utvelgelsesprosessen. Her hadde Viken Skog, som sertifikatholder, deltatt i utvelgelsesprosessen med å kartlegge livsmiljøer og etablere nøkkelbiotoper. Selv om Viken Skog her bare godkjente/ikke-godkjente forslag fra biolog og skogeier, ble deltakelsen i utvelgelsesprosessen ansett sentralt for at informasjonen ble ansett å omhandle Viken Skogs virksomhet.

Viken Skog har ingen tilsvarende rolle i kartleggingen av områder med tiurleik. Viken Skog kan som nevnt bistå skogeier med å få innhentet informasjon, men Viken Skog har ingen beslutningsmyndighet eller påvirkning i prosessen.

Informasjon om tiurleikområder inngår på denne måten i generell informasjon som skogeier og den skogeier engasjerer må ha oversikt over i planlegging av skogforvaltningen og eventuell hogst, på samme måte som skogeier må ha informasjon om og ta hensyn til f.eks. kulturminner. Det innebærer imidlertid ikke at informasjon om kulturminner som Viken Skog måtte sitte med som ledd i deres arbeid, dermed er miljøinformasjon om Viken Skogs virksomhet.

Atter subsidiært mener Viken Skog at krav b) er for generelt og omfattende og viser til miljøinformasjonsloven § 16 tredje ledd gir adgang til å avvise krav som er for generelle eller krever uforholdsmessig arbeidsinnsats. Viken skog kan ikke se at de er forpliktet til å utlevere en liste med oppdrag biologiske rådgivere har utført i Buskerud. Å utlevere alle rapporter om tiurleik fra 2025 vil være en urimelig byrde da det gjelder totalt 26 rapporter. Viken Skog oppfordrer klager til å be om mer spesifikk miljørelevant informasjon rundt konkrete leiker, mer avgrensede eiendommer, eller konkrete hogster. Klager har ikke fulgt opp dette.

Nemndas vurdering

Gjelder informasjonskravet miljøinformasjon?

Etter miljøinformasjonsloven § 16 har enhver rett til miljøinformasjon fra en virksomhet om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet. Retten til miljøinformasjon har sammenheng med virksomhetens plikt til å ha kunnskap om forhold ved virksomheten som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, jf. miljøinformasjonsloven § 9.

Det fremgår av miljøinformasjonsloven § 2 første ledd bokstav a) at faktiske opplysninger og vurderinger om miljøet er miljøinformasjon. Det samme gjelder opplysninger og vurderinger om faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet, herunder administrative avgjørelser og tiltak, jf. § 2 første ledd bokstav b). I forarbeidene til miljøinformasjonsloven Ot. prp. nr. 116 (2000 – 2001) fremgår det at administrative avgjørelser er ment å dekke andre forhold enn de direkte fysiske faktorene som påvirker miljøet, dvs. beslutninger som har betydning for miljøtilstanden (s. 145). Forarbeidene legger også til grunn at dette skal omfatte bakgrunnsinformasjon i form av analyser, beregninger og forutsetninger som ligger til grunn for beslutningsprosessene.

Nemnda legger til grunn at informasjon i rapporter fra befaring og takst av tiurleiker, utgjør faktiske opplysninger og vurderinger om miljøet, og dermed klart faller innenfor definisjonene av miljøinformasjon etter mil. § 2 første ledd bokstav a).

Gjelder spørsmålene forhold med ikke ubetydelig påvirkning på miljøet?

Klager har bare rett til miljøinformasjon om forhold som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, jf. mil. § 16.

Retten til miljøinformasjon er knyttet opp mot virksomhetens plikt til å ha kunnskap om miljøforhold i egen virksomhet, jf. miljøinformasjonsloven § 9. Retten til miljøinformasjon gjelder både forhold som har og som kan medføre påvirkning på miljøet. Det er ikke krav om at det må være sannsynlig at det har en slik virkning.

Det følger av Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) punkt 12.5.3 at hvilke "forhold" som "kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning", i noen grad vil variere med hvilket syn samfunnet har på ulike miljøproblemer og utvikling av miljøproblemene. Dette kan derfor endre seg over tid. Blant forhold som generelt er relevante, kan nevnes forurensning, herunder støy, produkter som brukes eller produseres i virksomheten, avfall, energiforbruk, arealbruk, transport, påvirkning på det biologiske mangfold og forbruk av eller utnyttelse av naturressurser, både biologiske ressurser og andre naturressurser.

Informasjonskravet gjelder informasjon om tiurleik i områder som er planlagt for hogst. Områder med tiurleiker regnes som biologisk viktige områder i Norsk PEFC Skogstandard og er nærmere

regulert i kravpunkt 25 i standarden.² Hogst i eller nær områder for tiurleik må ta særlig hensyn til områdets betydning for tiurleik.

På denne bakgrunn vurderer nemnda at informasjonskravet gjelder spørsmål med ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, og dermed omfattes av miljøinformasjonsloven § 16.

Gjelder informasjonskravet et forhold ved Viken Skog sin virksomhet?

Klagers rett til miljøinformasjon etter § 16 gjelder bare forhold ved Viken Skogs virksomhet. Viken Skog mener informasjonskravet ikke gjelder forhold ved deres virksomhet.

Utgangspunktet er at skogeier har plikt til å gi informasjon om skogbruksvirksomhet og miljøverdier på egen eiendom. Dette følger av skogbrukslova med forskrifter. At skogeier også har en slik plikt etter miljøinformasjonsloven er lagt til grunn av Klagenemnda i tidligere saker (bl.a. KMI 2018/12, KMI 2009/05) og Høyesterett (HR-2010-00562). Selv om skogeier har plikt til å gi miljøinformasjon, utelukker ikke dette at informasjon som etterspørres også kan anses for å være et forhold ved andre virksomheter.

Nemnda har i tidligere saker vurdert hvem som har informasjonsplikten i en sak som gjelder flere virksomheter, slik som en oppdragsgiver og oppdragstaker. I tidligere sak KMI 2009/5B kom nemndas flertall til at det ikke er riktig å operere med noen fast sontring mellom ansvaret, men at det må vurderes konkret hvorvidt det er oppdragsgiver eller oppdragstaker – eller begge – som har informasjonsplikt i det enkelte tilfellet. Nemndas flertall la også vekt på hvordan forholdet mellom oppdragstaker og oppdragsgiver var regulert, formålet med loven og hensynet til å gjøre det enklere for allmenheten å skaffe seg kunnskap og å påvirke i miljøspørsmål, ble trukket frem som et argument for ikke å tolke «forhold ved virksomheten» for strengt. Flertallet uttalte at graden av profesjonalitet og nærhet til opplysningene er faktorer som bør vektlegges i en konkret vurdering av om en virksomhet har informasjonsplikt.

Viken Skog er sertifikatholder under PEFC-standard og har ansvar for å sikre at skogeierne følger miljøkrav. Som en del av systemet har den enkelte skogeier selv ansvar for å dokumentere etterlevelse av kravene i PEFC-sertifiseringen. Viken Skog bestiller biologirapporter på vegne av skogeier og mottar rapporter som ledd i sin kontrollfunksjon, samt oppbevarer dem. Informasjon i rapporter fra befaring og takst av tiurleiker på Ringerike og i Buskerud, er utarbeidet av biologiske rådgivere på oppdrag fra Viken Skog.

Nemnda har tidligere lagt til grunn at informasjon som virksomheten blant annet har i kraft av sin rolle som sertifikatholder, kan anses som informasjon om virksomheten, jf. KMI 2018/12B. I denne saken ble Viken Skogs deltakelsen i utvelgelsesprosessen ansett sentralt for at informasjonen ble ansett å omhandle Viken Skogs virksomhet.

Viken Skog oppgir at de ikke har tilsvarende rolle i kartleggingen av områder med tiurleik. Viken Skog kan bistå skogeier med å få innhentet informasjon, men Viken Skog har ingen beslutningsmyndighet eller påvirkning i prosessen.

Nemnda vurderer at Viken Skog som en profesjonell aktør, i kraft av sin rolle som sertifikatholder og kontrollinstans for miljøkrav, har en nær tilknytning faglig befatning med informasjonen i biologirapportene. Viken Skog bestiller eller mottar disse rapportene og oppbevarer dem for skogeier. Nemnda legger også vekt på at forholdet til miljøinformasjonsloven er tatt inn i PEFCs skogstandard

² [NORSK PEFC SKOGSTANDARD](#)

kravpunkt 10, hvor det står at *Ved å være sertifisert gir skogeier sertifikatholder rett og plikt til å følge opp lovlige fremsatte krav om miljøinformasjon som sertifikatholder besitter, på vegne av skogeier*. Klager har opplyst at han ikke vet hvem som er skogeier på alle eiendommene i Buskerud. Viken Skog har oversikten over alle rapportene og dersom et krav kan rettes mot sertifikatholder, vil dette gjøre det enklere for allmenheten å få tilgang til slik miljøinformasjon.

Etter en helhetsvurdering av disse momentene, anser nemnda at informasjonen som er krevd er et forhold ved Viken Skog sin virksomhet.

Plikter Viken Skog å utlevere de konkrete rapportene?

Miljøinformasjonsloven § 18 første og andre ledd gir bestemmelser om hvordan et informasjonskrav skal besvares. Hovedregelen er at den som får et krav om miljøinformasjon, kan utlevere informasjonen i den formen vedkommende anser som hensiktsmessig. Informasjonen skal være dekkende og forståelig ut fra det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for. Dersom forespørselen kan besvares fyllestgjørende ved å henvise til allment tilgjengelige offentlige registre, rapporter, produktmerking eller lignende, kan informasjonssøker henvises dit.

Nemndas flertall (Cabot (dobbelstemme), Vestrum og Nyrud) viser til at en virksomhet i noen tilfeller vil være pålagt å gi ut bestemte dokumenter. Høyesterett påla virksomheten å utlevere kart i Høyesterettsdommen HR-2010-00562-A. Høyesterett uttalte her:

Spørsmålet blir så i hvilken form opplysningene skal gis. Hovedregelen er etter miljøinformasjonsloven § 18 første ledd, at den som får kravet rettet mot seg, kan utlevere informasjonen i den formen vedkommende selv anser hensiktsmessig. Etter unntaksbestemmelsen i annet ledd skal imidlertid informasjonen "være dekkende og forståelig i forhold til det

informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for." (53) Det er opplyst at kravet omfatter drøyt 2 500 teiger med gammel skog. Det dreier seg om et betydelig kartmateriale, som det vil være bortimot umulig å få et dekkende bilde av ved en muntlig gjennomgang på Løvenskiolds kontor, slik det er tilbudt. Jeg finner derfor, som lagmannsretten, at unntaksbestemmelsen kommer til anvendelse. Kartene må derfor overleveres som krevet, elektronisk eller fysisk.

I sak KMI 2011/3 mot Statoil pekte nemnda på at innklagede har en viss valgfrihet i forhold til hvordan kravet om miljøinformasjon besvares, såfremt dette skjer på en fyllestgjørende måte. Nemnda uttalte videre: "Det er først dersom informasjonen som er tilbudt innklagede ikke er dekkende for klagers krav om miljøinformasjon etter § 16, at nemnda må vurdere å pålegge innklagede å utlevere informasjonen i en annen form." I denne saken ble Statoil pålagt å utlevere notifikasjoner for grensekryssende transport av avfall med tilhørende forsendelses- og transportdokumenter. I sak KMI 2016/6 anførte klager at det ikke er tilstrekkelig at dansk leverandør hevder at trevirket er lovlig importert så lenge dette ikke dokumenteres av innklagede. Nemnda var enig med klager i at svaret måtte dokumenteres og uttalte at den anså det som særlig aktuelt med sertifikater som kan dokumentere at hogsten skjer på en forsvarlig måte.

Miljøinformasjonsloven § 2 første ledd bokstav b) angir konkret at administrative avgjørelser og tiltak regnes som miljøinformasjon. I forarbeidene til miljøinformasjonsloven Ot. prp. nr. 116 (2000 – 2001) fremgår det at administrative avgjørelser er ment å dekke andre forhold enn de direkte fysiske faktorene som påvirker miljøet, dvs. beslutninger som har betydning for miljøtilstanden (s. 145). Forarbeidene legger også til grunn at dette skal omfatte bakgrunnsinformasjon i form av analyser,

beregninger og forutsetninger som ligger til grunn for beslutningsprosessene. I sak KMI 2018/12B mente nemnda at dette innebærer at det etter en konkret vurdering kan kreves at virksomheten fremlegger konkrete dokumenter for å besvare et informasjonskrav, jf. også Mil § 18 (2).

I nevnte veileder til Miljøinformasjonsloven punkt 3.6 kommer det samme til uttrykk om forståelsen av bestemmelsen, med henvisning til KMI 2018/12B. Nemndas flertall viser til at klager understreker at innsyn i biologirapportene er nødvendig for å få oversikt over hvilke leiker som berøres av hogst, for å kunne gi innspill før hogst gjennomføres og for å kontrollere om biologens råd faktisk følges i praksis. Klager oppgir at bare de fullstendige rapportene gir tilstrekkelig informasjon for disse formålene.

Viken Skog har gitt et sammendrag av data fra biologirapporten som det er vist til i punkt a). Det er ikke gitt informasjon fra rapportene som er vist til i punkt b). Selv om virksomheten har gitt enkelte opplysninger, er det flertallets syn at informasjonskravet må forstås slik at det er bare den konkrete biologirapporten fra befaringen 6. mai 2025 som besvarer det behovet som går fram av informasjonskravet. I henhold til miljøinformasjonsloven § 13 første ledd og § 18 første ledd skal dokumentet utleveres dersom informasjonskravet ikke kan besvares på annen fyllestgjørende måte. Sammendrag eller utdrag er ikke tilstrekkelig når det bare er dokumentet som gir fyllestgjørende svar på informasjonssøkerens behov, jf. miljøinformasjonsloven § 18 andre ledd, HR 2010-00562KMI-saker2011/3, 2016/6, 2018/12B, 2023/2, 2024/5 og 2025/12 og KLDs veileder punkt 3.6.

Nemndas flertall viser videre til at andre virksomheter i tilsvarende saker har utlevert fullstendige biologirapporter. Dette underbygger at utlevering av hele rapporter er både praktisk og gjennomførbart.

Flertallet har etter dette kommet til at Viken Skog plikter å levere ut rapportene fra befaringen 6. mai 2025 og de øvrige 26 rapportene som er etterspurt. Ingen av rapportene er per i dag levert til klager. Viken Skogs svar oppfyller derfor ikke informasjonsplikten etter § 16.

Nemndas mindretall (Kittelsen, Holth og Schütz) har kommet til at klagen skal avvises.

Mindretallet påpeker at informasjonskravet etter sin ordlyd gjelder krav om innsyn i dokumenter (rapportene). Dokumenter i seg selv er ikke miljøinformasjon – det er eventuelt *innholdet* i dokumentene som er miljøinformasjon. Klager har til tross for klar oppfordring fra innklagede ikke forsøkt å spesifisere hvilken *informasjon* han konkret ønsker.

I den utstrekning klagers krav kun gjelder dokumenter, omfatter ikke kravet miljøinformasjon. Klager har derfor ikke krav på dokumentene i seg selv. Mindretallet legger imidlertid til grunn at informasjonskravet gjelder den miljøinformasjonen som finnes i rapportene, men at innklagede skal utgi denne informasjonen ved å utlevere rapportene, og bare slik.

Det følger av miljøinformasjonsloven § 18 (1) at «*Den som får krav om miljøinformasjon, kan utlevere informasjonen i den formen vedkommende anser hensiktsmessig.*» I annet ledd fremgår det at informasjonen som utgis skal «*være dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for.*»

Høyesterett uttalte seg om § 18 i sak Rt. 2010 s. 385 avsnitt 53:

Det er opplyst at kravet omfatter drøyt 2 500 teiger med gammel skog. Det dreier seg om et betydelig kartmateriale, som det vil være bortimot umulig å få et dekkende bilde av ved en muntlig gjennomgang på Løvenskiolds kontor, slik det er tilbudt. Jeg finner derfor, som

*lagmannsretten, at unntaksbestemmelsen kommer til anvendelse.
Kartene må derfor overleveres som krevet, elektronisk eller fysisk.*

Det følger av Høyesteretts uttalelse at § 18 (2) er en unntaksregel. Dette betyr at lovens hovedregel er at innklagede selv bestemmer hvordan innklagede skal gi informasjon, og at klager dermed i utgangspunktet ikke kan kreve å få utlevert dokumenter. Klager kan likevel i henhold til Høyesteretts praksis kreve innsyn i dokumenter (iallfall) der det vil være «bortimot umulig å få et dekkende bilde» av sakens dokumenter ved en muntlig gjennomgang.

Selv om Høyesteretts sak konkret gjaldt sontringen mellom å utgi informasjon ved muntlig gjennomgang og ved innsyn i dokumenter, forstår mindretallet det slik at det sentrale i Høyesteretts uttalelse er at klager har krav på innsyn i dokumenter (iallfall) der det er bortimot umulig å få et dekkende bilde av informasjonen i dokumentene på annen måte enn ved å få utlevert dokumentene (være seg ved en skriftlig eller muntlig beskrivelse av innholdet).

Det gjelder dermed en høy terskel for å kunne kreve utlevert dokumenter. Mindretallet bemerker at en klager ikke kan fremtvinge rett til innsyn i dokumenter ved å unnlate å presisere hvilken informasjon klager ønsker; dette ville i tilfellet innebærer at klagere alltid vil kunne få innsyn i dokumenter ved å begrense informasjonskravet til å få utlevert dokumentene. Dette innebærer at klager har en viss plikt til å spesifisere sitt informasjonskrav, se også miljøinformasjonsloven § 16 (3).

Mindretallet kan ikke se at klager har sannsynliggjort at rapportenes innhold fullt ut utgjør miljøinformasjon. Om klager kan kreve å få utlevert rapportene beror derfor på om innklagede kan gi en dekkende og forståelig beskrivelse av miljøinformasjonen i rapportene uten å utgi rapportene.

Innklagede har gitt et referat av rapporten som gjelder Leikmyr, og samtidig invitert klager til å spesifisere hvilken ytterligere informasjon klager ønsker.

Klager har til tross for oppfordring ikke spesifisert hvilken informasjon han ønsker for noen av rapportene, utover at han ønsker å få overlevert rapportene. Mindretallet mener det ville vært fullt mulig for klager med liten innsats å presisere hvilken informasjon han ønsker. Klager kunne f.eks. anmodet om å få utlevert opplysninger for samtlige rapporter om bl.a. hvilke leiker som blir berørt av hogst; om det er utført feltarbeid, og i tilfelle når, hvor og av hvem; hva slags metode feltarbeidet er utført etter; hvilke sportegn som er registrert og på hvor mange plasser, og hvor plassene er; hvilke typer sportegn man har funnet på de ulike plassene; hvor mange spillende tiurer man har observert; hvilken feilmargen man opererer med; hvordan observasjonene skiller seg fra tidligere observasjoner; hvor mange fugler som besøker leiken uten å være faste; om rapportene peker på eller gir råd om behov for å ta hensyn ved hogst; og om det er andre forhold av betydning for miljøet i rapportene, og i tilfellet hvilke.

Mindretallet mener på denne bakgrunn at innklagede kan gi miljøinformasjonen i dokumentene på en dekkende og forståelig måte uten å gi innsyn i dokumentene i seg selv, i den grad klager gir innklagede tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hvilken informasjon klager ønsker.

Mindretallet har derfor kommet til at det ikke er grunnlag for anvende lovens unntaksregel.

All den tid klagers krav gjelder innsyn i rapportene i seg selv, og ikke nærmere presisert informasjon i rapportene, avviser mindretallet klagers krav.

Er informasjonskrav b) for generelt formulert og kan avvises etter mil. § 16 tredje ledd?

Informasjonskrav b) gjelder konkrete rapporter fra befaringer og takst av tiurleiker utført av biologiske rådgivere i 2025 på oppdrag fra Viken Skog i Buskerud. Klager har presisert at det subsidiært gjelder leiker han selv har rapportert inn.

Viken Skog har anført at informasjonskravet kan avvises etter mil. § 16 tredje ledd.

Et krav som er «for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder», kan avvises (§ 16 tredje ledd). Adgangen til å avvise slike krav er sikkerhetsventiler. Et krav som er svært bredt vinklet og som er svært omfattende å besvare, kan avvises. Det er imidlertid en høy terskel for å kunne avvise krav om miljøinformasjon på dette grunnlaget. I vurderingen er det relevant å legge vekt på hvor stor arbeidsbyrde det er rimelig å kreve av den som skal gi informasjonen. I noen tilfeller kan spørsmålet være presist, men likevel kreve omfattende arbeid å besvare. Det at arbeidet er omfattende fordi virksomheten ikke har lagret informasjon på en systematisk måte eller informasjonen må samles fra flere kilder, er i seg selv ikke tilstrekkelig for å kunne avvise kravet.

I følge KLDs veileder må virksomheten som får et krav om miljøinformasjon selv finne ut om de har den, hvor de har den og eventuelt om den må sammenstilles fra flere kilder for å kunne gi et svar som dekker informasjonen det er bedt om og som den som har bedt om informasjon forstår.

Informasjonskravet er i dette tilfellet presist utformet. Kravet gjelder totalt 26 rapporter. Etter flertallets vurdering, må Viken Skog utlevere de konkrete rapportene og arbeidet vil i så tilfellet være å finne frem de aktuelle rapportene og utlevere dem til klager. Nemndas flertall går ut fra at disse rapportene er digitalt arkivert hos Viken Skog.

Nemndas flertall vurderer at informasjonskravet ikke kan avvises etter miljøinformasjonsloven § 16 tredje ledd.

Har Viken skog svart fyllestgjørende?

Viken Skog har ikke utlevert biologirapportene og har derfor ikke svart fyllestgjørende.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

Viken Skog SA plikter innen 30 dager fra vedtaket å gi [A]:

a) Rapport fra befaring og takst 6. mai 2025 av tiurleik «Leikmyr» på Ringerike, utarbeidet av biologisk rådgiver Mats Finne.

b) Alle rapporter fra befaringer og takst av tiurleiker utført av biologiske rådgivere i 2025 på oppdrag fra Viken Skog i Buskerud

Vedtaket er avsagt etter møte i Klagenemnda 10.12.2025 og senere utveksling av tekst til vedtak på e-post. Vedtaket er datert den dagen alle medlemmene har gitt sitt samtykke til teksten.

Vedtaket er endelig og partene har ikke klagerett.

Twist om plikter og rettigheter etter mil. kapittel 4 kan bringes inn for domstolene ved søksmål. Partene i søksmålet vil være den som har fremsatt det omtvistede kravet og den virksomheten kravet retter seg mot, jf. forskrift 14. desember 2003 nr. 1572 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

19.12.2025

Sigrid Andersen Cabot
leder

Sigrid Eskeland Schütz
Nestleder

Anders Kittelsen

Yngve Holth

Elin Vestrum

Ina Lindahl Nyrud